

Sygn. akt VI U 3202/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: S. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 30 października 2014r., znak: (...)

w sprawie: S. Ś.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2014r. na stałe.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 3202/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2014 roku (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T. na podstawie art.12, 57, 61 oraz 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił przyznania ubezpieczonemu S. Ś. prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. od dnia 1 listopada 2014r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 17 października 2014 r. ustaliła, że ubezpieczony jest zdolny do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył S. Ś.. Ubezpieczony zakwestionował ustalenia poczynione przez Komisję Lekarską ZUS odnośnie jego stanu zdrowia. Wskazał, że cierpi na jaskrę prawego oka, a schorzenie to utrudnia mu wykonywanie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 10 września 2015r. ubezpieczony S. Ś. podtrzymał swoje stanowisko zawarte w odwołaniu.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. Ś. urodzony (...) z zawodu ślusarz mechanik, pracował zawodowo jako ślusarz oraz jubiler. Obecnie nie pracuje. Od 21 października 2006r. do 30 września 2009r. uprawniony był do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a od 1 października 2009r. do 31 października 2014r. – do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

W dniu 25 sierpnia 2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy. Pozwany organ rentowy poddał ubezpieczonego badaniu przez Lekarza Orzecznika ZUS i Komisję Lekarską ZUS. Zarówno Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 25 września 2014r., jak też Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 17 października 2014r. uznali, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Orzeczenie z dnia 17 października 2014r stało się podstawą wydania przez organ rentowy w dniu 30 października 2014r. decyzji odmawiającej ubezpieczonemu prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy.

Dowód- okoliczności bezsporne.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 30 grudnia 2014 r. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: okulisty i specjalisty medycyny pracy w celu zweryfikowania orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika ZUS oraz Komisję Lekarską ZUS.

Biegła z dziedziny chorób oczu w opinii z dnia 20 kwietnia 2015r. stwierdziła u ubezpieczonego jaskrę otwartego kąta oka prawego z dobrze kontrolowanym ciśnieniem wewnątrzgałkowym oraz brak gałki ocznej lewej, która usunięta została z powodu czerniaka naczyńiówki. Biegła wskazała, że wprawdzie jednoocześnie ubezpieczonego nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy, jednak stanowi ograniczenie w wykonywaniu pracy. Ubezpieczony nie może bowiem wykonywać pracy na wysokości, przy maszynach w ruchu grożących urazem. Z uwagi na wskazane ograniczenia, biorąc pod uwagę fakt, iż ostrość wzroku oka prawego mimo jaskry jest prawidłowa, biegła stwierdziła u ubezpieczonego częściową niezdolność do pracy. Biegła stwierdziła również, że stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ zmianie od czasu wydania ostatniego orzeczenia oraz, że nie ulegnie już poprawie.

Biegła z dziedziny medycyny pracy biorąc pod uwagę ustalania dokonane przez biegłego okulistę wydała w dniu 27 maja 2015r. opinię sądowo- lekarską, w której stwierdziła, że badany jest trwale, częściowo niezdolny do pracy - od daty wstrzymania świadczenia. Biegła podkreśliła, że ubezpieczony, jako osoba jednooczna nie może wykonywać zawodu wyuczony – na stanowisku ślusarza, ani też tym bardziej wykonywanego ostatnio, tj. zawodu jubilera, która to profesja wymaga czynności precyzyjnych. Stan zdrowia badanego od czasu wydania ostatniego orzeczenia ZUS nie uległ poprawie, ale schorzenia ubezpieczonego mają charakter trwałe i jego stan zdrowia już się nie poprawi.

Biegła oświadczyła, że nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, zaś podziela opinię biegłej z dziedziny okulistyki.

W piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2015r. organ rentowy złożył zastrzeżenia do opinii biegłych. Organ rentowy, posiłkując się opinią specjalisty okulisty, wydanej w toku postępowania przed organem rentowym, stwierdził, iż ubezpieczony po przebytych rocznym okresie adaptacyjnym do jednooczności jest zdolny zarówno do pracy w zawodzie wyuczonym – ślusarz mechanik, jak i ostatnio wykonywanym – tj. jubilera. Organ rentowy wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych, która będzie uwzględniała zastrzeżenia zgłoszone przez organ rentowy.

Dowód: opinia sądowo-lekarska biegłej z zakresu okulistyki k. 16-16V akt, opinia biegłego lekarza medycyny pracy – k. 21-22 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Przenosząc ustalony w sprawie stan faktyczny na grunt przepisów prawa stwierdzić należało, że odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015, r. poz. 748) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 58 ust. 1 pkt. 5 ustawy uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ustawy rentowej). Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Zgodnie z art. 59 ust. 1. ustawy osobie, która jest niezdolna do pracy i spełnia pozostałe warunki do uzyskania renty przysługuje renta stała - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała.

Sąd dokonując oceny stopnia niezdolności ubezpieczonego do pracy miał na względzie opinię biegłej okulistki z dnia 20 kwietnia 2015r. oraz opinię biegłej z dziedziny medycyny pracy z dnia 27 maja 2015r. Opinia biegłych sądowych, tak jak każdy inny dowód, podlega ocenie sądu orzekającego, co do jej zupełności i zgodności z wymaganiami formalnymi, jak i co do jej mocy przekonywującej. Jeżeli jeden z tych punktów widzenia nie nasunie Sądowi zastrzeżeń, to opinia biegłych sądowych może stanowić uzasadnioną podstawę do dokonania ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1974r. I CR 100/74 niepublikowany). Sąd jest powołany do kontrolowania logicznego biegu przesłanek opinii i do sprawdzenia jej wyników w oparciu o materiał dowodowy sprawy. Skoro jednak biegły wydaje opinię o takich dziedzinach życia, które wymagają wiadomości szczególnych, Sąd nie może postąpić z opinią biegłego w ten sposób, aby zastąpić pewne wnioski z tej opinii swoimi ustaleniami, opartymi nie na konkretnych faktach, lecz na rozumowaniu, które w oderwaniu od wiadomości fachowych może z łatwością przekształcić się w dowolność. Dlatego też opinia biegłych może być analizowana i oceniana jedynie w zakresie jej fachowości, rzetelności i poprawności wnioskowania, a nie z pozycji wartościowania poglądów. Odmienne ustalenia mogą być w tej mierze dokonywane tylko na podstawie opinii innych biegłych, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonywująca (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z 13 października 1987r. II URN 228/87). Trzeba zaznaczyć, iż przyjęcie opinii biegłego może nastąpić tylko przy spełnieniu podstawowych warunków, takich jak jasność, wewnętrzna niesprzeczność oraz naukowe i logiczne uzasadnienie, ścisły związek z realiami danej sprawy, a także nie naruszanie reguł proceduralnych przy jej uzyskiwaniu.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że sporządzone w sprawie opinie sądowo-lekarskie spełniały wszystkie powyższe kryteria i zasługiwały na przyjęcie ich za wiarygodny dowód właściwej

kwalifikacji stanu zdrowia S. Ś. oraz oceny stopnia jego niezdolności do pracy oraz trwałości tej niezdolności. Opinia okulistyczna została sporządzona po przeprowadzeniu dokładnego wywiadu, zakres informacji podanych w opisie badań przedmiotowych przeprowadzonych przez biegłą z dziedziny okulistyki świadczy o tym, że badanie okulistyczne przeprowadzono rzetelnie. Dodatkowo biegła z dziedziny medycyny pracy, biorąc pod uwagę ustalenia biegłego lekarza okulisty poczyniła ustalenia w zakresie zdolności ubezpieczonego do pracy zgodnej z jego wykształceniem i kwalifikacjami oraz trwałości tej niezdolności. Obie biegłe przekonywująco uzasadniły swoje stanowiska, a wnioski zawarte w ich opiniach oparte były na starannej ocenie dokumentacji lekarskiej i wynikach badań okulistycznych. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia wniosków biegłych i dlatego przyjął ich opinię za podstawę rozstrzygnięcia. Przy wydawaniu przedmiotowej opinii biegli mieli na uwadze wszystkie niezbędne dane, których istnienie i ocena wynika z treści art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Analiza tych danych pozwoliła biegłym lekarzom sądowym na uznanie ubezpieczonego za osobę trwale częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 wskazanej ustawy.

W swoich opiniach obie biegłe podkreśliły, że jednoocznosc ubezpieczonego ogranicza możliwość wykonywania przez niego pracy, a zwłaszcza w zawodzie wyuczonym- jako ślusarz mechanik, który wymaga pracy przy urządzeniach w ruchu, jak też w zawodzie wykonywanym przed zachorowaniem na czerniaka naczyńiówki- tj. jubilera, który z kolei wiąże się z koniecznością wykonywania szeregu czynności precyzyjnych. Biegła z dziedziny okulistyki kategorycznie stwierdziła, że jednoocznosc jest przeciwwskazaniem do pracy na urządzeniach pozostających w ruchu, bo grozi urazem, jak też uniemożliwia wykonywanie prac precyzyjnych. Podkreślić należy również, że oko prawe dotknięte jest jaskrą, która wprawdzie jest obecnie kontrolowana, ale wyleczyć się jej nie da. Wnioski te sąd uznał za przekonywujące i logiczne.

Zarówno Komisja Lekarska ZUS, jak i zespół biegłych lekarzy sądowych dokonali własnej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego oraz jego zdolności do pracy, przy czym ci ostatni dostrzegli, dysponując takim samym materiałem dowodowym, co organ rentowy, że jednoocznosc ubezpieczonego w znaczny sposób ogranicza możliwość wykonywania przez niego pracy w wyuczonym fachu. Sąd za nielogiczne i sprzeczne z doświadczeniem życiowym uznał stwierdzenie organu rentowego, że sam roczny okres adaptacji do jednoocności jest wystarczający, aby można było stwierdzić u ubezpieczonego całkowity powrót zdolności do pracy – zarówno w zawodzie ślusarza, jak i jubilera. Sąd nie uwzględnił wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej, która stanowić miałaby odpowiedź na zastrzeżenia organu rentowego do pierwotnej opinii, gdyż zastrzeżenia te w istocie były jedynie odmienną oceną stanu zdrowia pozwanego. Organ rentowy niczym nie poparł swojego twierdzenia, jakoby sam 12 miesięczny okres adaptacji do jednoocności stanowił wystarczającą przesłankę do tego, aby uznać ubezpieczonego za zdolnego do pracy. Z opinii biegłych lekarzy sądowych powołanych do niniejszej sprawy bezsprzecznie wynika bowiem, że stan zdrowia ubezpieczonego od daty wydania ostatniego orzeczenia ZUS nie poprawił się. Stwierdzenie to oparte zostało na obiektywnym badaniu wzroku powoda, identyczne badanie przeprowadził też z ramienia organu rentowego lekarz specjalista okulista. Powód widzi tylko na jedno oko, w którym zdiagnozowano jaskrę, która jest choroba przewlekłą i nieuleczalną.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając S. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2014 r. na stałe.

SSO Ewa Milczarek